3. Галустян О. А., Захаренко Л. М., Юрченко-Шеховцова Т. І. Проблемні ситуації професійного спілкування: погляд поліцейських // Розвиток науки і техніки: проблеми та перспективи : зб. тез Всеукр. наук.-практ. інтернет-конф. з нагоди відзначення Дня науки-2017 в Україні (Київ, 24 трав. 2017 р.). Київ : Держ. наук.-дослідний ін-т МВС України, 2017. С. 229–223.

Одержано 04.11.2017

УДК 343.98

Костянтин Дмитрович ЗАЯЦЬ,
аспірант Харківського національного університету внутрішніх справ

ОСОБЛИВОСТІ ШАХРАЙСТВ, ЩО ВЧИНЯЮТЬСЯ В КІБЕРПРОСТОРІ

Науково-технічний прогрес набирає обертів, і результатом цього є поява найрізноманітніших пристроїв і систем послуг, що роблять наше життя зручнішим і цікавішим. Простір Інтернет супроводжує робочий і вільний час майже кожної сучасної людини. Крім засобів зв'язку і спілкування, різноманітних розважальних послуг, віртуальний простір став для багатьох людей засобом і сферою ведення бізнесу, а також банком збереження даних, в тому числі важливих і цінних об'єктів. На наше переконання, новітні технологічні здобутки суспільства вимагають переосмислення окремих категорій сфери правознавства. Зокрема, в представленій роботі хотілось би звернути увагу на необхідність дослідження прав власності на майно, що створюється (придбається) і зберігається користувачами у віртуальному просторі, як об'єкт посягання при вчиненні шахрайств.

Слід звернути увагу, що в теорії кримінального права існує єдиний підхід, відповідно до якого предметом злочинів проти власності, визнаються тільки речі матеріального світу, яким притаманні специфічні ознаки фізичного, економічного та юридичного характеру. Такий підхід, на нашу думку, дещо застарів і вимагає переосмислення з урахуванням технологічного розвитку у світі в цілому, і нашого соціуму зокрема.

Так, очевидним є той факт, що в користуванні сучасної людини, з'явились нові за своєю формою об'єкти власності – це об'єкти, які особа створює (придбає), а потім володіє ними, користується і розпоряджається у віртуальному просторі [1]. До такої віртуальної власності, зокрема можна віднести внутрішньо ігрові об'єкти – техніку із певними функціями, персонажів із особливими здібностями, елементи екіпірування тощо. Прикладом виступають відомі масові багатофункціональні онлайн-ігри такі, як (назви мовою оригіналу) – Worlds of Warcraft, World of Tanks та інші, в яких користувачі не тільки офіційно купують за реальні гроші у «магазинах» вказані віртуальні речі, а й активно перепродають їх та залишають нащадкам. Вивчення статистики продажів свідчить, що ціна на такі віртуальні речі може сягати кілька тисяч Євро [2].

За оцінками багатьох експертів сфери правознавства об'єктами власності також повинні бути визнані аккаунти ігор, сторінки користувачів соціальних мереж, скриньки електронної пошти, фонотеки iTunes, сайт-блоги тощо. Зараз у всьому світі фіксуються акти звернень у судовому порядку громадян з позовами про визнанням права власності за ними в рамках прав спадкування, права сумісної власності подружжя у справах про разлучення і розділ майна та інші [3;4;5].

Слід звернути увагу, що у світі вже мають місце прецеденти притягнення до кримінальної відповідальності осіб за викрадення віртуального майна [6;7].

Враховуючи вищевикладене, пропонуємо визначити, що предметом сучасних шахрайств може бути майно у широкому розумінні цього поняття, тобто об'єкти, відносно яких особа може набути права власності (володіння, користування, розпорядження). До таких можуть бути віднесені: об'єкти нерухомості (будинки, квартири, земельні ділянки, офісні, складські та інші приміщення); автотранспорт; гроші у готівковій та безготівковій формі, цінні метали, цінні папери, ювелірні вироби, техніка, продукти харчування, худоба, засоби виробництва, вироблена продукція (промислова, сільськогосподарська тощо), а також інші об'єкти матеріального світу.

Об'єкти віртуального простору можуть виступати предметом шахрайства, якщо вони відповідають наступним вимогам: а) вони створені власно особою або придбані нею за гроші;

© Заяць К. Д., 2017

б) вони мають споживчу цінність; в) ними можна користуватись та розпоряджатись у віртуальному просторі; г) їх оцінка дає можливість визначити ринкову вартість.

Список бібліографічних посилань

1. Савельев А. И. Правовая природа виртуальных объектов, приобретаемых за реальные деньги в многопользовательских играх. *Игроки и Закон: законодавтельство и правоприменение в области защиты прав потребителей услуг.* 26.10.2015. URL: http://gamersandlow.blogspot.com/2015/10/blog-post_65.html (дата звернення: 01.11.2017).

2. Jimenez C. The high cost of playing Warcraft // BBC News. 24 September 2007. URL http://news.bbc.co.uk/2/hi/technology/7007026.stm (дата звернення: 01.11.2017).

3. Кондратьева И. Право на виртуальную собственность: всё что останется после меня // ПравоRU : сайт. 15.03.2016. URL: https://pravo.ru/review/view/126933/ (дата звернення: 01.11.2017).

4. Мрачный контракт: права супругов на програмное обеспечение: публикация статьи / по метериалам AIN.UA // Журнал-клуб юридических инноваций и технологий. 26.12.2016. URL: http://legal-it.club/mrachnyj-kontrakt-prava-suprugov-na-programmnoe-obespechenie/ (дата звернення: 01.11.2017).

5. Гузь Д. User is offline: можно ли унаследовать виртуальное имущество / по материалам ilaw.net.ua // Журнал-клуб юридических инноваций и технологий. 09.01.2017. URL: http://legal-it.club/user-is-offline-mozhno-li-unasledovat-virtualnoe-imushhestvo/ (дата звернення: 05.11.2017).

6. За воровство виртуального имущества онлайн-игры World of Warcraft садят в тюрьму // 12 Миллионов : сайт. URL: http://12millionov.com/vorovstvo-virtualnogo-imushhestva-onlajn-igry-world-of-warcraft.html (дата звернення: 01.11.2017).

7. Имущество виртуальное – тюремный срок реальный // Сайт Всеукр. асоц. кадровиків / вид. дім Медіа-Про. 28.10.2010. URL: http://www.kadrovik.ua/content/imushchestvo-virtualnoe-tyuremnyi-srok-realnyi (дата звернення: 08.11.2017).

Одержано 10.11.2017

УДК 364-5:364.63-027.553](477)(072)

Поліна Анатоліївна ЗЕЛЕНЯК,
аспірант кафедри кримінології та кримінально-виконавчого права
Національної академії внутрішніх справ

ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ ОХОРОНИ ДИТИНСТВА В УКРАЇНІ

Правовий статус дитини регулюється різними міжнародними та національними нормативними актами, а саме: Загальною декларацією прав людини (1948 р.), Міжнародним пактом про громадянські та політичні права (1966 р.), Міжнародним пактом про економічні, соціальні та культурні права (1966 р.), Декларацією прав дитини (1959 р.), Конвенцією про права дитини (1989 р.), Європейською конвенцією про правовий статус дітей, народжених поза шлюбом (1975 р.), Конституцією України, Сімейним та Цивільним кодексами України, Законом України «Про охорону дитинства» та іншими документами.

Організація Об'єднаних Націй в Загальній декларації прав людини проголосила, що діти мають право на особливе піклування і допомогу. Основне завдання суспільства і держави повинне бути спрямоване на захист сім'ї, як основного осередку суспільства і природного середовища для зростання і благополуччя всіх її членів, і дітей, яким необхідно надати необхідні захист і сприяння. Дитині для повного і гармонійного розвитку її особи необхідно зростати в сімейному оточенні, в атмосфері щастя, любові і розуміння. І для цього дитина повинна бути повністю підготовлена до самостійного життя в суспільстві та вихована в дусі ідеалів, проголошених Статутом Організації Об'єднаних Націй, і особливо в дусі миру, гідності, терпимості, свободи, рівності і солідарності [1].

Відповідно Декларації прав дитини, «дитина, внаслідок її фізичної і розумової незрілості, потребує спеціальної охорони і піклування, включаючи належний правовий захист як до, так і після народження» [1]. Ст. 24 Міжнародного пакту про громадянські і політичні права [2], визначає, що по відношенню до кожної дитини не можлива дискримінація за ознакою раси, кольору шкіри, статі, мови, релігії, національного чи соціального походження, майнового стану або народження. Цим документом передбачено, що дитина має право на такі заходи захисту, які є

© Зеленяк П. А., 2017